

Klein hoefblad

Vakblad aangepast paardrijden

*Subsidie voor
onderzoek naar
biodiversiteit op
paardenhouderijen!*

*Stichting Paard
Verbindt steunt het
Special Leaders
programma*

*Aangepast
paardrijden is
geen therapie*

Van de redactie

Op het moment van schrijven is het prachtig nazomer weer. De zomervakantie is al een poosje achter de rug en het seizoen van activiteiten en evenementen is druk aan de gang.

Ook bij de leden van de FPG is veel activiteit. Activiteiten voor fondsenwerving, open dagen, ver- en nieuwbouwactiviteiten. Kortom, veel bedrijvigheid naast het 'gewone' werk.

Het is ook net na prinsjesdag. De komende dagen wordt duidelijk welk voorgenomen kabinetsbeleid nog gewijzigd gaat worden. Vanuit de hippische sector en de rest van sportend Nederland wordt druk gelobbyd om de voorgenomen BTW verhoging op sport vanaf 2026 van tafel te krijgen. Of dat lukt? We wachten het af.

De BTW verhoging op fourage van 9% naar 21% komt eraan! Dat gaat iedere paardenhouder merken, wanneer je als organisatie niet BTW plichtig bent gaan je exploitatiekosten stijgen omdat je geen BTW kan verrekenen. Dat hoeft geen groot probleem te worden maar het is verstandig hier alvast rekening mee te houden.

In dit Klein Hoefblad onder andere aandacht voor Stichting Paard Verbindt en het onderzoek naar Biodiversiteit in de paardenhouderij van lector Dr. Inga Wolframm waarvoor een subsidie van € 300.000,00 is toegekend.

Een goede herfst en veel leesplezier gewenst!

Ps. Het volgende Klein hoefblad verschijnt in december.

Uw input is van harte welkom!

Mail naar; info@verenigingfpg.nl

Jenneke Nijhof-Verhoef & Bineke de Vries

Redactie

Bineke de Vries
Jenneke Nijhof-Verhoef

Coverfoto

Al Impressie Biodiverse paardenhouderij
Credits IW

Redactie emailadres

info@verenigingfpg.nl

Website

www.verenigingfpg.nl

COLOFON

INHOUDSOPGAVE

Van de redactie

3

Colofon

3

FPG lid in de zon!

5

Stichting Paard Verbindt steunt
het Special Leaders programma

7

Aangepast paardrijden is geen therapie

8

De vreugde van mens-paard interactie:
Een unieke band

9

Leuk om te doen!

11

Subsidie voor onderzoek naar biodiversiteit
op paardenhouderijen!

12

FPG lid in de zon!

Na ruim 10 jaar plannen maken is het gelukt! De Gravenruiters zijn aan het bouwen. Van harte gefeliciteerd!!

In Almelo laten de Gravenruiters zien dat je als kleine organisatie grote dromen waar kan maken. Begin mei werd tijdens een feestelijke bijeenkomst het bouwboard onthuld door Gravenruiter, Albert Kist. Inmiddels is de bouw in volle gang. Op de facebook pagina van de Gravenruiters kan iedereen de bouw volgen.

Foto: BdV

Foto: PMM

Foto: De Gravenruiters

SPECIAL LEADERS

Jenneke Nijhof geeft longeerles aan Special Leader Yaniero (Foto: KNHS/Fleur Louwe)

Yteke Elte in gesprek met Special Leader Yaniero (Foto:KNHS/Fleur Louwe)

Stichting Paard Verbindt steunt het Special Leaders programma

Het Special Leaders programma is in de pilotfase succesvol gebleken. De behoefte aan een gestructureerd programma voor dagbesteding met paarden blijkt groot. Het Special Leaders Programma geeft hier op een effectieve manier invulling aan. Stichting PaardVerbindt heeft een meerjarige subsidie toegekend om het Special Leaders Programma door te ontwikkelen.

De redactie vroeg Yteke Elte, bestuurslid van Paard Verbindt om de stichting voor te stellen aan de lezers.

Ter kennismaking voor de mensen die de stichting niet kennen, wat is Paard Verbindt? “Paard Verbindt is eind 2019 opgericht en met haar activiteiten gestart in 2020, de stichting zet zich in om mensen met een beperking of met een afstand tot de maatschappij samen te laten werken met paarden, met als doel het welzijn en welbevinden van deze mensen met behulp van paarden te verbeteren. Daarnaast ondersteunen we projecten die leiden tot verbetering van het welzijn van paarden.

Paard Verbindt is opgericht vanuit de behoefte aan ondersteuning van projecten die voorheen tussen de wal en het schip vielen. Projecten die gericht zijn op het samenwerken van mens en paard. De band tussen mens en paard bestaat al eeuwen, Paard Verbindt ziet het belang van deze unieke relatie tussen mensen en paarden”.

Wat heeft Paard Verbindt gemotiveerd om het Special Leaders Programma te subsidiëren?

“Het SLP past 100 procent in de doelstelling van Paard Verbindt. Het werken met paarden wordt gebruikt om mensen zich te laten ontwikkelen en individuele doelen te bereiken. Wij zien grote kansen voor het SLP omdat het zo toegankelijk is en ook op maat voor de individuele deelnemer uitgevoerd kan worden. Wat ons betreft is dit programma geschikt voor ieder bedrijf dat dagbesteding met behulp van paarden aanbiedt”.

Waarvoor gaat de subsidie gebruikt worden?

De financiële ondersteuning van Paard Verbindt geeft de ruimte om de feedback van de bedrijven die vanaf de pilot fase gegeven is te gebruiken om het programma verder te ontwikkelen. Het is de bedoeling om het SLP hiermee nog breder in te kunnen zetten en daarmee de toegankelijkheid verder te vergroten.

Concreet betekent dit dat we onder andere een online portal gaan maken waar al het materiaal en updates eenvoudig toegankelijk zijn.

Ook leeft de wens om binnen de bestaande niveaus onderwerpen uit te breiden en toe te voegen. We zijn ook de mogelijkheid om een vierde niveau toe te voegen aan het uitwerken.

Voor de uitvoering van het SLP zijn de coaches van groot belang, voor de coaches worden een aantal trainingen ontwikkeld die deels online te volgen zijn.

Een volgend thema is het bouwen aan een ‘Special Leaders community’ waarin deelnemen bedrijven elkaar kunnen inspireren en van elkaar kunnen leren. De ambities van de FPG voor het SLP zijn groot en we zijn heel gelukkig met de ondersteuning van stichting Paard Verbindt om alle ambities waar te maken.

Aangepast paardrijden is geen therapie

Door: redactie KH

Therapie: Behandeling om een aandoening te genezen of symptomen te verminderen.

Therapeutisch: Gericht op verbetering van welbevinden.

Met enige regelmaat krijgen we de vraag waarom aangepast paardrijden niet vergoed wordt door de zorgverzekeraar en waarom de FPG daar niet meer op inzet c.q. "waarom is dat nog steeds niet geregeld" ?

"Want ik zie dat mensen er heel veel baat bij hebben". Dat klopt, maar ergens baat bij hebben betekent niet dat er een zorgverzekeraar is die een paardrijles gaat vergoeden.

Wanneer we willen dat mensen met een beperking van welke aard of ernst dan ook, mee kunnen doen in de maatschappij en dus ook kunnen rijden, menen, huifbedrijven etc. is het niet vreemd om voor het afnemen van een dienst te betalen, dus ook voor een paardrijles, een menles of een huifbedrijf.

Daarbij komt dat allerlei zogenoemde wetenschappelijke bewijzen die paardrijden tot effectieve behandeling verheffen ontbreken. Regelmatig komen termen als 'wetenschappelijk bewezen, -onderzocht of -aangetoond voorbij. De werkelijkheid is weerbarstiger. Er is op dit moment geen wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd wat in Nederland erkend wordt. Natuurlijk zien we de therapeutische effecten, we zien dat mensen op allerlei fronten verbetering laten zien, maar dat betekent niet dat een verzekeraar daarvoor gaat betalen.

Vandaar, nogmaals. Paardrijden en andere activiteiten met paarden hebben regelmatig een therapeutisch effect, maar zijn geen erkende therapie.

Ten overvloede en voor ons eigen plezier hebben we aan een AI platform gevraagd een kort artikel te schrijven over therapeutisch paardrijden en daar rolt binnen 20 seconden onderstaande tekst uit en die vinden we eigenlijk best goed.

'Therapeutisch paardrijden, ook bekend als hippotherapie of equine-assisted therapy, is een vorm van behandeling die gebruik maakt van de interactie tussen mensen en paarden om fysieke, emotionele en cognitieve voordelen te bevorderen. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat therapeutisch paardrijden positieve effecten kan hebben op mensen met uiteenlopende aandoeningen, zoals autisme, cerebrale parese, multiple sclerose en psychische stoornissen. De ritmische bewegingen van het paard kunnen de balans, coördinatie en spierspanning van ruiters verbeteren. Daarnaast helpt de interactie met het dier bij het opbouwen van vertrouwen, het verminderen van angst en het bevorderen van sociale vaardigheden. Hoewel het bewijs voor de effectiviteit van deze therapie zich blijft ontwikkelen, suggereert de huidige literatuur dat therapeutisch paardrijden een waardevolle aanvulling kan zijn op conventionele behandelingsmethoden. Verdere studies zijn nodig om de precieze werkingsmechanismen en langetermijneffecten beter te begrijpen.'

De vreugde van mens-paard interactie: Een unieke band

Door: Ada Ivens

Er is iets magisch aan de interactie tussen mens en paard. Of het nu gaat om een ervaren ruiter die door de natuur galoppeert of een kind dat voor het eerst voorzichtig een paard aait, de verbinding tussen mens en paard is diep en bijzonder. Het is een relatie die al duizenden jaren bestaat, maar de vreugde die het brengt, blijft tijdloos.

De emotionele band

Paarden zijn sociale, gevoelige dieren die menselijke emoties goed kunnen aanvoelen. Ze reageren op onze stemmingen en gedragingen, wat hen tot uitstekende metgezellen maakt. Voor velen is de band met een paard meer dan alleen een hobby of sport; het is een bron van troost, begrip en plezier. Paarden vragen geen oordeel en bieden een gevoel van rust en acceptatie. Dit kan vooral heilzaam zijn voor mensen die stress, angst of verdriet ervaren.

Een dag doorbrengen met een paard kan gevoelens van verbondenheid en tevredenheid opwekken. Het borstelen van een paard, het zorgen voor zijn welzijn en gewoon tijd doorbrengen in zijn gezelschap, creëert een diep gevoel van wederzijdse waardering. Paarden communiceren op subtiele manieren, vaak via lichaamstaal, en dit dwingt ons om in het moment te zijn, onze zorgen los te laten en ons volledig af te stemmen op hun aanwezigheid.

Een verbinding voor het leven

De vreugde van mens-paard interactie overstijgt de fysieke handelingen van rijden of verzorgen. Het gaat om de band die je met het dier opbouwt, de wederzijdse erkenning en het begrip. Mensen die tijd doorbrengen met paarden, of het nu recreatief of therapeutisch is, getuigen vaak van een diepe waardering voor de kalmte, kracht en gratie van deze dieren.

Paarden leren ons geduld, vertrouwen en respect. De band die ontstaat, is niet alleen een bron van vreugde, maar ook van waardevolle levenslessen. In een wereld die soms chaotisch en overweldigend kan zijn, biedt de interactie met een paard een oase van rust en verbondenheid die met niets te vergelijken is.

Sociale en emotionele voordelen

Naast de fysieke voordelen draagt het spelen met paarden bij aan de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen. In een stalomgeving leren kinderen samenwerken met anderen, zoals stalgenoten of begeleiders, en ontwikkelen ze vriendschappen. Ze leren respect te hebben voor zowel mensen als dieren, en bouwen tegelijkertijd aan belangrijke sociale vaardigheden.

Paarden helpen ook bij emotionele regulatie. Voor kinderen die moeite hebben met het uiten van hun emoties, kan de kalmerende aanwezigheid van een paard helend werken. Het dier fungeert vaak als een vertrouwelijke metgezel, waardoor kinderen hun gevoelens vrijer kunnen uiten.

Conclusie: Een unieke ervaring voor kinderen

Het omgaan met paarden biedt kinderen een unieke kans om te leren, groeien en plezier te hebben. Of het nu gaat om de zorg voor een paard of het beleven van het avontuur van paardrijden, de interactie met deze dieren heeft zowel fysieke, mentale als emotionele voordelen. Paarden leren kinderen belangrijke levenslessen zoals verantwoordelijkheid, empathie, vertrouwen en moed, en bieden tegelijkertijd eindeloos speelplezier. Voor elk kind dat de kans krijgt om met paarden om te gaan, blijft de ervaring vaak een bron van vreugde en persoonlijke groei die hun leven lang meegaat.

Leuk om te doen!

Tijdens een ponykamp of dagbesteding is paardenkoekjes bakken een superleuke activiteit. Om het makkelijk te maken hier een simpel recept voor gegarandeerd baksucces!

Ingrediënten:

- 2 wortels (geraspt)
- 1 appel (in kleine stukjes gesneden)
- 150 gram havermout
- 100 gram volkorenmeel
- 2 eetlepels melasse of honing
- 1 eetlepel lijnzaad (optioneel, voor een gezonde vacht)
- 50 ml water
- 1 eetlepel plantaardige olie (bijv. zonnebloemolie)

Instructies:

1. **Verwarm de oven voor** op 180°C (hetelucht).
2. **Bereid de ingrediënten voor:** Rasp de wortels en snijd de appel in kleine stukjes.
3. **Meng de droge ingrediënten:** Doe de havermout, volkorenmeel en lijnzaad in een grote kom en meng goed.
4. **Voeg de natte ingrediënten toe:** Voeg de geraspte wortels, stukjes appel, melasse (of honing), plantaardige olie en water toe aan het droge mengsel. Meng alles goed door elkaar totdat je een dik, samenhangend deeg krijgt. Als het deeg te droog is, voeg dan een beetje meer water toe.
5. **Vorm de koekjes:** Maak kleine balletjes van het deeg en druk ze plat om koekjes te vormen, of gebruik een koekjesvorm als je iets creatievers wilt maken.
6. **Bakken:** Leg de koekjes op een met bakpapier beklede bakplaat en bak ze in de voorverwarmde oven gedurende 20-25 minuten, of totdat ze goudbruin en stevig aanvoelen.
7. **Afkoelen:** Laat de koekjes volledig afkoelen voordat je ze aan je paard geeft.

Bewaartip:

Bewaar de koekjes in een luchtdichte container op een koele, droge plaats. Ze blijven ongeveer een week goed, of je kunt ze invriezen voor later gebruik.

Opmerking:

Deze koekjes zijn bedoeld als traktatie en moeten met mate gegeven worden. Let goed op eventuele ingrediënten waar je paard gevoelig voor zou kunnen zijn.

Subsidie voor onderzoek naar biodiversiteit op paardenhouderijen!

Het onderzoeksproject Biodiverse Paardenhouderijen van lector Inga Wolframm (Duurzame Paardenhouderij en Paardensport) aan Hogeschool Van Hall Larenstein (HVHL) heeft een SIA RAAK-mkb-subsidie van € 300.000 ontvangen. Onder leiding van Inga en in samenwerking met een breed consortium uit de hippische sector

worden concrete adviezen en handvatten ontwikkeld over hoe paardenhouderijen biodivers, paardvriendelijk en financieel duurzaam ingericht kunnen worden. Het doel is om de paardensector concreet handvatten te geven zodat zij beter kunnen bijdragen aan de duurzaamheidstransitie van het landelijke gebied. De FPG is er trots op één van de consortiumpartners te mogen zijn in dit onderzoek.

De paardensector beschikt over een aanzienlijke hoeveelheid grond waardoor er veel potentie is om bij te dragen aan een duurzaam ingericht landelijk gebied”, vertelt Inga Wolframm. “Daarnaast willen steeds meer paardenhouders hun erf biodiverser inrichten, gezien dit ook het paardenwelzijn ten goede komt. Met meer inheemse bomen, heggen, hagen, poelen en percelen met kruidenrijk grasland creëren we nieuwe habitatten die de biodiversiteit vergroten én het paardenwelzijn kunnen verbeteren. Maar hoe kunnen we dat het beste doen? Hoe zorgen we voor een goede inbedding, zowel in het landschap als in de bedrijfsvoering? Op deze vragen en meer willen we de komende twee jaar Praktijkgericht onderzoek voor duurzame oplossingen

Het onderzoek wordt uitgevoerd op diverse paardenhouderijen in Nederland, waarbij locatieteams van docent-onderzoekers en studenten uit het mbo, hbo en wo samenwerken. Deze teams gaan aan de slag met concrete onderzoeksactiviteiten, gericht op het ontwikkelen van adviezen en modelwerkwijzen die paardenhouderijen helpen hun bedrijfsvoering duurzamer en biodiverser in te richten. De intensieve samenwerking tussen onderwijsinstellingen en praktijkpartners zorgt ervoor dat de opgedane kennis direct wordt toegepast en dat de onderzoeksresultaten aansluiten bij de behoeften van de sector.

Wolframm: “In dit project benadrukken we de samenwerking binnen de brede kennisketen, van mbo tot universiteit in nauwe samenwerking met praktijkpartners. Door studenten, docenten en praktijkprofessionals nauw te betrekken, zorgen we ervoor dat innovatieve kennis direct terechtkomt waar het nodig is – bij de huidige en toekomstige hippische ondernemers. Op deze manier realiseren we een duurzame verandering en bieden we een integrale aanpak voor de uitdagingen binnen de paardensport en de bredere maatschappelijke context.”

Lector Dr. Inga Wolframm

Pony Plezier, Samenwerking Stal Bolheim en HJC manege Tolbert

Op Stal Bolheim geeft Olga Hartman trainingen sociale vaardigheden Pony Power voor Kids en Paardenkracht voor Pubers. Maar ze is ook instructeur 'bouwen aan vertrouwen' en zag op verschillende maneges dat veel kinderen direct op de pony worden gezet.

In samenwerking met de HJC manege Tolbert heeft Olga nu een programma ontwikkeld waarbij de kinderen, voordat ze naar de manege gaan, op Stal Bolheim in een 8-tal lessen van een uur, spelenderwijs leren omgaan met pony's en de eerste stapjes leren richting het rijden.

De eerste 4 lessen zijn naast de pony en wordt er aandacht besteed aan de verzorging, het exterieur, het leren samenwerken met een pony en hun paardentaal, de gangen van een paard en de figuren bij het rijden, plus natuurlijk het harnachement. Elke les eerst een stukje theorie en verschillende oefeningen naast de pony. Daarna wordt er een begin gemaakt met paardrijden door middel van

4 lessen op de pony. Ook hier wordt elke les gestart met een stukje theorie en gaan de kinderen daarna de eerste 2 lessen balansoefeningen doen tijdens voltigewerk op de pony. Hierbij gaat het er vooral om dat de kinderen de bewegingen van de pony leren voelen en hoe je daar in evenwicht op kan blijven zitten. De laatste 2 lessen wordt gereden met zadel en hoofdstel om de kennis van de voltige in praktijk te brengen, maar nog wel aan de longe. Bij elke les krijgen ze hun theorie mee naar huis, zodat ze aan het eind een mapje hebben met inhoud om nog eens door te kunnen lezen.

“Pony Plezier is Spelenderwijs leren met elkaar en met de pony’s. Door eerst te beginnen naast de pony en pas de laatste lessen op de pony krijgen de kinderen meer begrip en enthousiasme voor de pony. Maar ook gaan ze leren op zichzelf te vertrouwen, de pony te begrijpen en ze durven hun grenzen te verleggen”, aldus Olga Hartman. “Maar natuurlijk is het ook gezellig en leuk!” En vanaf 7 jaar kunnen ze dan doorstromen naar de lessen in de HJC manege te Tolbert.

